

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky: **M. Á., nar. X., bytom K., zastúpená JUDr. Ľ. B., advokátkou, K.**, proti odporcovi: **SR - Sociálna poisťovňa, IČO: 30807484 so sídlom 29. augusta 8-10, Bratislava - Staré Mesto, o preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu, a o nesúhlase Krajského súdu v Nitre s postúpením veci Okresným súdom Komárno, takto**

rozhodol:

Nesúhlas Krajského súdu v Nitre s postúpením veci Okresným súdom Komárno **je dôvodný.**

Odôvodnenie

Okresný súd Komárno uznesením zo dňa 16.2.2011, č. k. 8C/98/2010-37 podľa ust. § 250d ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) postúpil vec ako vecne príslušnému na Krajský súd v Nitre.

Z odôvodnenia uvedeného uznesenia vyplýva, že okresný súd posúdil návrh navrhovateľky zo dňa 22.3.2010 ako návrh na ochranu pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy s poukazom na § 250v O.s.p.. Z uvedených dôvodov podľa § 11 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250d ods. 2 a s § 246a ods. 1 postúpil vec vecne príslušnému Krajskému súdu v Nitre.

Krajský súd v Nitre nesúhlasil s postúpením predmetnej veci, nakoľko nie je vecne príslušný na rozhodnutie vo veci, a preto predložil vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky v zmysle ust. § 104a ods. 3 O.s.p. na rozhodnutie o vecnej príslušnosti.

Krajský súd v Nitre svoj nesúhlas odôvodnil tak, že v danom prípade sa nejedná o konanie podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, t.j. konanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov, pretože navrhovateľka sa svojím podaním zo dňa 21.03.2010 domáhala zaplatenia nároku na náhradu škody, ktorá jej vznikla v dôsledku nesprávneho úradného postupu Sociálnej poisťovne pri výplate sirotského dôchodku. Podľa názoru krajského súdu, súd nemôže v tejto veci postupovať podľa ustanovení o správnom súdnictve, pokiaľ sa žalobkyňa domáha niečoho iného a nemôže ani účastníkom konania priznať iné práva a uložiť im iné povinnosti, než boli navrhované. Mal za to, že v predmetnej veci nie je daná vecná príslušnosť krajského súdu na konanie podľa § 244 a nasl. O.s.p. a Okresný súd Komárno vec postúpil Krajskému súdu v Nitre predčasne a bez toho, aby jednoznačne ustálil charakter konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p. v spojení s § 104a ods. 3, ods. 4 O.s.p. preskúmal vec predloženú Krajským súdom v Nitre a dospel k záveru, že nesúhlas Krajského súdu v Nitre s postúpením veci Okresným súdom Komárno je dôvodný.

Podľa ust. § 11 ods. 1 O.s.p. konanie sa uskutočňuje na tom súde, ktorý je vecne a miestne príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností, ktoré tu sú v čase začatia konania, a trvá až do jeho skončenia.

Podľa ust. § 103 O.s.p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa ust. § 104a ods. 1 O.s.p. súd skúma vecnú príslušnosť prv, než začne konať o veci samej.

Podľa ust. § 250d ods. 2 O.s.p. ak predseda senátu zistí, že súd nie je vecne alebo miestne príslušný, postúpi vec uznesením príslušnému súdu.

Podľa § 104a ods. 3 O.s.p. ak súd, ktorému bola vec postúpená, s jej postúpením nesúhlasí, predloží vec bez rozhodnutia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky. Rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sú sudy nižšieho stupňa viazané.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z obsahu predloženého spisového materiálu zistil, že navrhovateľka sa podaním doručeným Okresnému súdu Komárno dňa 22.3.2010 označeným ako „žaloba so žiadosťou o vyplatenie 671,50 eura Sociálnou poisťovňou – Ústredie Bratislava“, domáhala vyplatenia finančnej istiny, tvrdiac, že Sociálna poisťovňa – ústredie Bratislava jej napriek žiadosti podanej dňa 4.3.2009, a opakovaným návštevám pobočky v Komárne, odmietla poukazovať sirotsky dôchodok na jej bankový účet, hoci dovŕšila plnoletosť, s tým, že tento jej začali poukazovať na jej účet až v auguste 2009 a dovtedy jej sirotsky dôchodok poukazovali k rukám opatrovníčky. V návrhu ďalej uviedla, že podľa jej názoru Sociálna poisťovňa od dovŕšenia jej plnoletosti mala vyplácať sirotsky dôchodok k jej rukám, a nie opatrovníčke. Zároveň vo svojom podaní požiadala o priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov a o ustanovenie právneho zástupcu. Na základe výzvy súdu na odstránenie väd podania podľa § 43 ods. 1 O.s.p. navrhovateľka svoj návrh doplnila tak, že žiadala súd, aby vydal platobný rozkaz na sumu 671,50 eura s 9 %-ným ročným úrokom z omeškania od 1.8.2009 do zaplatenia. Žalovaný sa k uvedenému návrhu vyjadril tak, že navrhovateľka sa domáha zaplatenia nároku na náhradu škody vo výške 671,50 eura, ktorá jej vznikla v dôsledku nesprávneho úradného postupu Sociálnej poisťovne pri výplate sirotského dôchodku. Uviedol, že tento nárok je preto potrebné posudzovať podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Poukázal na ustanovenie § 16 ods. 1 vyššie citovaného zákona, v zmysle ktorého, ak Sociálna poisťovňa ako príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Tvrdil, že z dikcie tohto zákonného ustanovenia vyplýva, že zákonnou procesnou podmienkou pre uplatnenie nároku žalobkyne na náhradu škody na súde je predchádzajúca žiadosť

o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody podľa § 15 vyššie citovaného zákona a až za predpokladu, že nároku na náhradu škody Sociálna poisťovňa nevyhovie, má žalobkyňa právo obrátiť sa so svojim návrhom na súd, majúc za to, že táto procesná podmienka nebola navrhovateľkou splnená.

Vzhľadom na vyššie uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že nesúhlas Krajského súdu v Nitre je dôvodný, keďže predmetnom konania v danej veci nie je ochrana pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy v zmysle ust. §§ 250v O.s.p. a ani žaloba o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu verejnej správy v zmysle §§ 247 a nasl. O.s.p., na prejednanie ktorého by bol príslušný krajský súd.

Z návrhu na začatie konania v danej veci vyplýva, že navrhovateľka žiadala, aby súd zaviazal odporcu na zaplatenie finančnej istiny z dôvodu, že po dosiahnutí plnoletosti, odporca nevyplácal sirotský dôchodok na jej účet na základe jej písomnej žiadosti, ale ho naďalej vyplácal jej opatrovníčke. Odporca vo vyjadrení k návrhu považoval nárok navrhovateľky ako nárok na náhradu škody, ktorá jej vznikla v dôsledku nesprávneho úradného postupu Sociálnej poisťovne pri výplate sirotského dôchodku, s tým, že tento nárok je preto potrebné posudzovať podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov. O nárokoch vyplývajúcich z právnej úpravy zákona č. 514/2003 Z.z. konajú a rozhodujú všeobecné sudy na základe občiansko-právnej žaloby a teda na konanie o takomto nároku je daná príslušnosť v zmysle § 7 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 9 ods. 1 okresného súdu.

Postup Okresného súdu Komárno, ktorým postúpil vec na prejednanie Krajskému súdu v Nitre uznesením č.k. 8C/98/2010-37 zo dňa 16.2.2011, bol predčasný, pretože z návrhu z 21.3.2010 doplneného na základe výzvy okresného súdu doposiaľ jednoznačne nevyplýva, na základe akého právneho dôvodu sa navrhovateľka domáha finančného plnenia proti odporcovi. Z uvedeného dôvodu bude predovšetkým povinnosťou okresného súdu ustáliť predmet konania výzvou navrhovateľky na odstránenie väd jej návrhu, k čomu jej určí lehotu a až po jeho správnom doplnení alebo po márnom uplynutí lehoty bude môcť pokračovať v konaní.

Vzhľadom na vyššie uvedené rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, dňa 22. júna 2011

JUDr. Zdenka Reisenauerová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Peter Szimeth